

VASÁRNAP

JUBILEUMI 25 ÉVFOLYAM

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZAM.

„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11-55-62.

Postafakarékpénztári csekk számla száma: 25.133.

POLITIKAI HETILAP

Előzetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Külföldre egész évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P.

Huszannégy éve,

1920 június 4-ikén, Trianonban olyan békeszerződést kényszerítettek rá Magyarországra azok a hatalmak, amelyeknek repülői most gyújtó- és romboló-bombákkal árasztják el városainkat, amely béke Szent István Birodalmát területe kétharmadától fosztotta meg és a magyar testvérek millióit kényszerítette idegen, alacsonyabb kultúrfokon álló népek igájába. A páris-környéki békeszerződések, az úgynevezett legyőzöttek életlehetőségeiktől igyekeztek megfosztani és ezzel elvetették a második világháború magyát. Két évtizeden át gyűlt az Európának nevezett puskaporos hordóba a gyújtóanyag: a sok-sok megalmazás, igazságtalanság, nyomorúság végre is kirobbant és úgy-szólván az egész emberiség snyilki most a 24 év előtt békét diktáló államférfiak mohóságának, tudatlanságának és lelkiismeretlenségének véres következményeit. Közél két évtizeden keresztül lepergett az első világháború úgynevezett győzteseinek makacsságáról minden józan érv, minden méltányos szempont, mint ahogyan hiába valónak bizonyult a tisztánlátóknak a bolsevizmus megerősödésének veszedelmére figyelmeztető szava is. Németország, majd az antifolsevizmus jegyében Németországgal azonos álláspontot kifejező többi európai állam hiába figyelmeztette az angolszásokat a kommunizmus veszedelmére, sőt a spanyolországi tömeggyilkosságok, kolostorégetések sem nyitottak fel szemeket, annyira, hogy a második világháború során szoros szövetséget létesítettek az angolszások a Szovjettel és közös haditerv alapján lépnek fel a keresztény kultúra és európai civilizáció ellen. Így vált a második világháború Európa nagy szabadságharcává, amelyben — Trianon ellen — meg kell vívnia a maga harcát Magyarországnak, a magyar népek is. Egészen természetes, hogy ebben a gigászi szabadságharcban a helyünk azoknak az oldalán van, akik — látván a meggyőzésre, méltányosság elérésére irányuló törekvések sikertelenségét, — fegyverrel a kézben iparkodtak érvényt szerezni a Páris körül megcsúfolt igazságnak. Ennek a felismerésnek köszönhetjük, hogy most, egy esztendő híján negyedszázaddal Trianon után, az akkor halálraosztott, megcsúfolott Magyarország megnagyobbodva hittel és bizakodással eltelten halad a győzelem, a szebb, jobb jövő felé.

A hitelszövetkezetek jövője

Schandl Károly dr. az OKH alelnök-vezérigazgatójának előadása

A második világháború, mely mereteiben az elsőt is meghaladja, a hitelszövetkezeteket is nagy feladatok elé állította. Megnyugrással állapíthatjuk meg, hogy szövetkezetünket nem érte váratlanul az újabb erőpróba. Két évtizedes komoly és kitartó munkával arra törekedtünk, hogy szövetkezeiteink erkölcsi és gazdasági alapjait megerősítsük és ellentétlökké tegyük azokat a súlyosabb földrangosok idejére is.

A hitelszövetkezetek megerősítése

A szövetkezetek emberek egy-sülése, a szövetkezeteknek lel-kük van. Ebben különböznek minden más kereskedelmi társaságtól. A szövetkezeti lélek kiművelése volt elgondolásunk abban a félszázados propagandában, melyet Károlyi Sándor gróf óta a magyar szövetkezeti mozgalomban kifejtettünk s melyet két évtized óta annyi vész és annyi vihar után fokozottan folytatunk falvainkban. Változó hullámok és váltakozó szelek da-

cára az igazság és meggyőzéses hitének erejével hirdettük s hirdettük a krisztusi erkölcs, a felebaráti szeretet, az emberi szolidaritás, az önségély és a kölcsönösség alapján álló puritán szövetkezeti ideált, melyre akkor van egy népek legnagyobb szüksége, mikor a legsúlyosabb megpróbáltatások érik.

De gondunk volt a szövetkezetek anyagi megalapozására is. A trianoni kálvaria útja nem az igazi béke világa volt, de azokat az éveket, amelyek a fegyverek összecsapása előtt rendelkezésünkre állottak, arra használtuk föl, hogy hitelszövetkezeiteink taglétszámát fokozzuk, működésüket minél több köz-ségre terjesszük ki s állandóan növeljük saját tőkejüket. Re-korderedményeket értünk el az egész vonalon.

A hitelszövetkezetekben tö-mörült családok száma, amely a 800 ezret is meghaladja s egyben azt jelenti, hogy 4 millió lélek szövetke-zett az OKH másfélezer szö-

vetkezetben továbbá a 100 milliót kitevő üzletrésztökeik és tartalékok az integer Magyarországra virágzó hitelszövetkezeiteink arányait is felülmulják. Még nagyobb lendületet mutat a takarékbetétek és a kölcsönök állománya, amelyek 200, illetve 400 millióval az ezeréves határok között élő hitelszövetkezeti mozgalom eredményeit abszolút véve is meghaladják s egyben hangosan hirdetik azt a bizalmat, amelyet szövetkezeiteink élveznek a nép legszölesebb rétegei körében.

Szövetkezeink gazdasági felkészültsége

Tudatosan iparkodtunk kiépíteni a hitelszövetkezetek gazdasági szervezetét úgy, hogy azok ne fejlődjenek egyedülállóan, hanem összetételükben és üzletkörükből több irányban fejtsék ki hivatásukat, amelyet hitelszövetkezeti törvényeink világosan körülírnak. Károlyi Sándor gróf ösvényén haladunk előre a szövetkezeti földrészek páratlanul sikeres előretörésével és Darányi Ignác politikáját folytattuk a hitelszövetkezeti gabona- és terményértékesítés fokozatos kiépítésével. Hagyományos és nem újkéletű tevékenység szövetkezeiteinkben a mezőgazdasági gép- és háziipari szakcsoportok intenzívebb kiművelése is, amelyek szintén népszerű hivatást töltenek be a háborús úszorának különösen kitett kisemberek érdekében.

Az utolsó évtizedben különösen súlyt helyeztünk arra, hogy hitelszövetkezeiteink az egyszerűbb nép előtt az állandóság annyira fontos külső jelével, saját székházal és ingatlanal is rendelkezzenek. Központunk évek óta messzemenő áldozatokhozott, hogy a hitelszövetkezetek saját székházhoz jussanak. Segélyt és kamatmentes hiteleket nyújtott a szövetkezeteknek, hogy székházakat építsenek, vagy vásároljanak, gabonaraktári házat szerezzenek s mindenképp hozzájárult, hogy tőkéik egy részét szövetkezeti célt szolgáló ingatlanokba fektessék. Ennek a céltudatos politikának az eredménye az, hogy

A SZÉTHÚZÁS ÉS PÁRTOSKODÁS ELLEN

A Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség rendkívüli napiparancsa

A Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség országos ügyvezetője: helyettes a szövetség tagjaihoz az alábbi napiparancsot adta ki: dr. Ney Károly orsz. vezető-

Szövetségünk elsőrendű feladatai közé tartozik a belső egységnek, a belső rendnek szilárdítása és ápolása. Tartozunk ezzel honvédségünknek és kint lévő bajtársainknak, akiknek éreznük kell túl a határokon, hogy idehaza egységes és szilárd front áll a háttuk mögött.

A széthúzás és pártoskodás ellen nekünk kell legelőször példát mutatnunk. Elrendelem, hogy a mai naptól kezdve, szilárdan és a magánéletben minden „halálfejes” utasítson vissza minden olyan kijelentést és híresztelést, mely a jelenlegi jobboldali pártok vezetői ellen irányul. Azok a magyar férfiak, akik egy velük szembenálló kormányzat alatt elszántan és elnyomva küzdöttek mindazért, amit ma nyíltan hangozathatunk, azok a vezetők, akikben párthegyeik bizalma összpontosul, bajtársi támogatását és védelmét fogják érezni a mi „front-családunknak”, mindaddig, míg a maguk politikai meggyőző-déseit szerint nyilvánvaló jóakarattal szolgálják nemzeti cél-jainkat.

Nyomatékosan figyelmeztetem a bajtársakat, hogy ne csak attól tartózkodjanak, hogy egyes pártok működését és vezetőit bírálják, hanem akadályozzák meg azt is, hogy jelenléti-ben ez más részéről megtörténjen. Utasítsák vissza azzal, hogy a nemzet egységét nem szolgálja, aki párt- és személyi harco-kat provokál és ezzel újra felidéz az a régi „pesti” módszert, mely minden vezető ember beszennyezésével terjesztette a magyar katonalélektől idegen szellemet.

Dr. NEY KÁROLY
országos ügyvezető.

míg a trianoni katasztrófa után, közvetlenül alig száz szövetkezetnek volt saját háza, ma már a hitelszövetkezetek többsége rendelkezik saját s többnyire jövedelmező házigazdálattal, vagy gabonarakarral.

Ilyen felkészültség mellett bizalommal nézhetünk a jövőbe s azzal a tudattal folytathatjuk a mai háborús nehézségekkel járó gondok leküzdését, hogy nem dolgozunk hiába: a hitelszövetkezetekre az eddiginél is nagyobb és szebb hivatás vár a béke korszakában!

Szociális gazdasági tervek világszerte

Az egész földkerekséget az a hit tölti el, hogy a háború után a termelésen alapuló szociális politika állítja helyre a megzavart világrendet, melyben a társadalmi együttműködés, más szóval a krisztusi értelemben vett emberi szolidaritás érvényesül. Ez a szolidaritás, mely az állami omnipotencia helyett csak az állam jóindulatú felügyeletét kívánja meg, a maga teljességében csak a szövetkezeti idealban jelentkezik.

Európában és Amerikában egyaránt keresik az államférfiak és közgazdasági szakértők az elkövetkező béke varázsereit, amelyekkel be akarják hegesztini a háború okozta sebeit a világnak. Innen és onnan egyaránt elibe akarnak vágni a háborút szükségképpen követő gazdasági válságnak s a munkanélküliség leküzdésére gazdasági tervek készültek, amelyek minden egyes állampolgár részére biztosítani akarják legalább a mindennapi kenyeret.

Németországban Ley elgondolása a legfigyelemreméltóbb, aki ugyan a rokkantság és öregség esetére az állami költségvetésben kívánja biztosítani a járadékot mindenki részére, de azon az alapon áll, hogy a munkához s így a megélhetéshez mindenkinek joga van.

Anglia, ahol a szénbányások ellentállása már most is súlyos aggodalmakat okoz, a Beveridge-tervet csillogtatja meg a nélkülöző tömegek előtt, amely minden brit polgárnak támogatást ígér munkanélküliség, munkaképtelenség, rokkantság és öregség esetére. Roosevelt a háború elhúzódásával járó csalódást és türelmetlenséget a széles néprétegek előtt ugyancsak új gazdasági tervvel próbálja elenyésztetni, amely egyúttal az elnökválasztásra is programul szolgál.

Mind ezek a tervek a fenyegető nyomorral szemben azt a

legkisebb falat kenyeret ígérék azonban csupán, amely az éhenhalástól védi meg az embert.

Azt a varázsszert azonban, mely a mindennapi száraz kenyeren túl a fokozatos gazdasági haladást és a milliók részére a tűzhelyek újjáépítését, sőt boldogulását tudja biztosítani, az ó- és újvilágban egyaránt a szövetkezeti mozgalom erőteljesebb kiépítésében látják.

A szövetkezeti mozgalom és a jövő

Németország Raiffeisen Vilmos és Schultze-Delischetz Hermann házaja. Berlinben alig két éve hangzott el a német-magyar szövetkezeti bizottság megalakulása alkalmából Schöner-Krossig gróf pénzügyminiszter beszéde, melyben leszögezte, hogy a szövetkezetek a jövő. A birodalomban, amely a maga 50 ezer szövetkezetével eddig is vezetett a világ szövetkezeti mozgalmában, nem kellett különös feltűnést a pénzügyminiszter jóslata.

Japán viszont az ázsiai földrészen tölti be a vezető szerepet a szövetkezeti életben a félkeő nap országát teljeseen behálózó szövetkezeti mozgalomával, mely a rendkívüli népsűrűség mellett eddig is legnagyobb biztosítéka volt a társadalmi egyensúlynak. Egészen bizonyos, hogy a japán gazdaságpolitika a szövetkezeti mozgalom kereteit kiszélesíti azokon a területeken is, amelyeket meghódított és amelyekben az európai hatalmak sem nélkülözhetők a szövetkezés segítő erejét.

Nem hat meglepetésként az az örömdetes tény sem, hogy bulgár testvéreinkkel, akik a Balkánon földrajzi és etnikai helyzetüknek fogva mindvégig megtartják befolyásukat, megkötöttük a magyar-bulgár szövetkezeti összefogást főleg a háborút követő — remélhetőleg — tartós béke idejére, hogy a szövetkezeti együttműködést a Dunavölgyben fokozatosan kiterjesszék a szomszédos népekre is.

Ami világszerte feltűnést keltett, az éppen a tengerentúli országok és elsősorban Amerika határozott állásfoglalása a szövetkezeti gondolat mellett. Amerika a trösztök és kartellek házaja. A mammutvállalatok és a milliárdos tőkéi világa, amelyben mindent az arany befolyásol. A világ aranykészletének 90%-a az Unióban van. A felhőkarcoló és a szédelületes arányok birodalma, mely legkésőbb ismerté meg a szövetkezeti gondolatot a gépesített tömegek körében. Itt nem voltak rochdalei takácsok, de Raiffeisenek sem. Csak a XX. században s akkor is a farmerek fölsegítésére támogatta a földmiveltésügyi kormány a hitelszövetkezeti szervezkedést, majd Kanada példájára a terményértékesítő szövetkezeteket. Annál feltűnőbb, hogy az utóbbi időben most már Amerikából is egyre erőteljesebb megnyilatkozások hangzanak el a szövetkezeti mozgalom hatásosabb fölkarolása mellett.

Már a mult kongresszusunkon jeleztem, hogy az egyik közép-amerikai köztársaság elnöke a parlamenthez küldött üzeneté-

ben a háború után fenyegető társadalmi összeomlás elhárítására a trösztök és kartellek milliós tőkéivel szemben a millióknak minél erősebb szövetkezeti megszervezésében jelölte meg az egyetlen panacét. Ezt követte a kanadai parlamentben elhangzott indítvány, mely a békétárgyalásokba be kívánja vonni az összes országok szövetkezeti vezetőit. Legújabbban pedig az Unió foglalt állást a szövetkezeti gondolat mellett. A háborút követő békes újjáépítésre alakult programban igen jelentős szerepet szán a szövetkezeti mozgalomnak, mely nélkül nem lehet a kismembérek millióit talpraállítani.

Mindezekből kétégtelenül levonható az a következtetés, hogy

a háború után a szövetkezetekre még az eddiginél is nagyobb feladatok várnak s az átmeneti és békés gazdasági életben a szövetkezeti mozgalom világszerte nagyobb jelentőségre emelkedik. Hatalmas lendülettel indul útjára a szövetkezeti eszme, hogy az emberiségnek segítsen visszaadni azt, amit a háború folytán elvesztett: a boldog tűzhely melegét.

A hitelszövetkezetek nagy szerepe a háború után

A lélekölő falanszter fenyegetésének súlyos napjaiban fölemelő íréssel nézzük a szövetkezeti ideál renaissanceának fölkelő sugarait világszerte s ebben a lélekemelő tudatban újult erővel ápoljuk egyrészt a háború hullámcspasáinak kitett szövetkezeteket, másrészt az isteni igazságosságba és a magyar önszegebe vetett bizalommal dolgozzuk ki terveinket a gondjainkra bízott magyar szövetkezeti és különösképpen a hitelszövetkezeti szervezetei jövőjének kiépítésére.

A hitelszövetkezetekre nemes hivatás vár elsősorban a mezőgazdasági termelés fejlesztésében.

Bár nagy válság fenyegeti mezőgazdaságunkat — csakúgy, mint az egész európai agrártermelést a háború után —

erős hitelszövetkezeti élet úgy föl tudja szerelni földműves gazdátársadalmunkat, hogy az sikerrel tud megbírközni a válsággal. A földbirtok terheinek nagy részétől máris megszabadult s így a háborút követő mezőgazdasági újjáéledésben a föld — esőkönöz árak mellett is — kellő biztosítékot fog nyújtani a közleplejratú hitelekre is, amelyekre a beruházások érdekében szükség lesz.

A minőségi növénytermelés fejlesztése, piaci igényeknek jobban megfelelő termények, kerti vetemények és jobb gyümölcsfajták termelése erősebb üzemi tőkét igényel. Versenytermelés fog bekövetkezni, melyben a szövetkezeti hitel lesz a versenyképesség alátámasztója.

Állattenyésztésünkre támaszkodnak ezekben az években nemcsak mezőgazdaságunk, de az egész magyar gazdasági élet. Európa tenyészállatokat tőlünk vásárol, ha a háború után fej-

leszteni tudjuk állományunkat mennyiségben és minőségben. A tenyészállathitelek révén szövetkezeink finanszírozzák ennek a lényeges gazdasági szervezésnek egész működését. A minőségre és mennyiségre egyaránt erősödő állatállományunk viszont bőséges takarmányozásra és elügendő és jó legelőkre van szüksége. Ezen a téren ugyancsak sok munkára és beruházásra van szükség, melyben a szövetkezeti hitel fogja a főszerepet játszani.

Soha nem volt olyan nagyarányú az építkezés a családi tűzhelyek terén, mint aminő a háború után várható. Falvainkban, de vidéki városainkban is a háború éveiben megállt a családi otthonok termelése. Falvainkban a muskatis porták s városaink szegélyein a családi házak ezrével fognak épülni s ebben az építkezésben gyönyörű hivatás vár a hitelszövetkezetekre, amelyek szakcsoporthatárak révén megvalósíthatják már a mult évi kongresszuson előterjesztett programot, mely az építkezési anyagok előállítására és beszerzésére irányul.

Alig kell indokolni, hogy a gabonaválság idején — amikor a konjunkktúra emberei elhagyják a kereskedelmi pályát — a szövetkezeti terményértékesítés lesz hivatva a falvak kisebb gazdaságait is lehetővé tenni természetföllegük értékesítését. Egyben a szövetkezeti gabonarakarrak segítik elő a jobb vetőmag beszerzését is.

Ilyen időkben föl szokott burjánzani az uszora, melynek legbiztosabb ellenszere a szövetkezés.

Általában a gazdálkodás terén a szövetkezetek szerepe erősödik. Földbérlo szövetkezeink, régiek, újak, hivatottak arról gondoskodni, hogy a magyar föld művelőkre talájon nehezebb körülmények között is. Közel kétszáz szövetkezeti földbérlet működik központunk kötelekében. Ennek a számnak növekedni kell a háború után.

Földmunkásaink szövetkezeti tevékenysége örömdetes haladást ért el. Vasút-, kikötő-, repülőtér- és országútépítések után a betonutak építése is sikerrel vállalkozott. A háború utáni fokozott építkezésben a világhírű magyar kubikusok szövetkezetei szövetkezetei intenzíven vehettek részt.

Csak a főbb irányokat ragadtam ki abból a gazdag programból, mely elé az élet állítja hitelszövetkezeinket a nagy háború befejezése utáni.

A magyar szövetkezeti szellem megmutatta már egyszer, hogy a legszörnyűbb csapások és tragédiák sem tudták végleg letörni. A szövetkezeti szellem, mely Széchenyi lánglékéből fakadt és a halhatatlan emlékü Károlyi Sándor gróf zászlaja alatt lobbant lángra a Kárpátok földjén, új erőt ad Szent István népének, hogy annyi vész, vihar és áldozat után szövetkezeinek erkölcsi és anyagi tőkéjét felkokoza, falvait és mezőit páratlan virágzásra juttassa az ezeréves határokon belül!

Nem gazdaságos a sertes és baromfitenyésztés
s törvényesen védet.

ÁKOSHEGYI BAKTÉRIUMÓ

nélkül. Kaplato és megrendelhető csak
AULITZKY OTTO

Budapest, VII., Dohány-utca 51. fsz. 2/a

Árak demyozani! ab Budapest

5 10 15 liter

16.50 31.50 46.50 P

1 pénz előzetes beküldésnél 50 Ft. levonandó

Ma mindenkinek helyt kell állnia ott, ahol szükség van rá

Jurcsik Béla földművelésügyi miniszter beszéde Balatonfüreden

Jurcsik Béla közellátásügyi és földművelésügyi miniszter Balatonfüreden, Sztójay Döme miniszterelnök programbeszéde után nagy beszédet mondott a ma feladatairól.

A miniszter elsősorban hangsúlyozta, hogy a hőveszéltség veszélyének megértése és átérzése az ország minden lakosát pártpolitikától mentes, adadó őrlelkűségre és áldozatvállalásra kell, hogy tanítsa. Rámutatott ezután arra, hogy az egyik országban fascizmus, a másikban a falangizmus, a harmadikban nemzeti szocializmus néven diadalmasodó irányzat lényegében a kötelességteljesítés, a felelősség és az áldozatkészség politikája. A maga részéről megkezdte a nemzeti szocialista munkát a gazdakönyvek bevezetésével, amely megmutatja majd, ki hogyan teljesíti kötelességét. Ezt a munkát folytatja a kötelező munka elrendelésével, mert

ma mindenkinek helyt kell állnia az országban ott, ahol szükség van rá.

Természetesen minden törekvés arra irányul, hogy mindenki a legalkalmasabb helyen, lehetőleg otthonához közel, s a legmegfelelőbb módon végezhesse azt a munkát, amely rá hárul, ha azonban

nincs más megoldás, a munkát az otthonától távol is vállalni kell. A népi erők szociális Magyarországa az a program, amelyet a miniszterelnök hirdet, s az erők összefogásának gondolatát a balatonfüredi kerület is megvalósította, amikor ellenjelöltet nem állított.

A mai időkben ne azt keressük, ami elválaszt, hanem ami összetart bennünket. Teljesítse mindenki a kötelességét, s amíg hős honvédek fegyverrel védik odakinn a hazát, mi itthon megfeszített munkával járulunk hozzá az ország jövőjének biztosításához. Teremtési csak munkával lehet. Az országnak tehát egyetlen egy ingyenelője sem lehet — mindenkinek munkája szerint kell megélhetését megtalálnia.

— Amikor a kormány a közel-múltban korlátozta a föld forgalmát — mondotta a miniszter —, ezt azért tette, hogy

azok, akiknek módjuk lett volna a földet konjunkturális áron felvásárolni, ne vegyék el a földet azok elől, akik ma a hártéren küzdenek és akiknek elsőbbségi igényük van rá.

Mindazokhoz, akik becsülettel eleget tesznek beszoállításai kötelességüknek az összes lehe-

tőségük felhasználásával, a kormány eljuttatja a szükséges ipari cékket. A magyar föld nepe bizhat abban, hogy a kormány már biztosította nekik mindazt, amit ma csak biztosítani lehet. Meggyőződésem, hogy a termelés és a munka vonzán a nemzet minden fia példáuló módon tesz eleget kötelességének. Ha többet akarunk termelni, többet kell dolgozunk. Amilyen joggal elvárjuk, hogy német bajtársaink, ha kell, fegyverrel lássanak el bennünket, ők épp olyan joggal kívánhatják, hogy küzdő seregüknek kenyérral való ellátásában legyünk segítségükre, ha annak szükségére felmerül. Meggyőződésem, hogy a háborúból a Német Birodalom oldalán győztesen kerülünk ki. A győzelem érdekében azonban meg kell hoznunk minden áldozatot.

Jurcsik Béla nagy tetszéssel fogadott beszéde után Somogyi Imre községi bíró — a Falu-Gazdaszövetség nagyszikéri novemberi országos seregszemléjének kitűnő gazdaszónoka — a választópolgárság osztatlan bizalmáról biztosította a miniszterelnököt, majd a Himnusz hangjaival az ülés véget ért.

Sztójay Döme m. kir. miniszterelnök Balatonfüred egyhangúlag megválasztott képviselője

Megírta a Vasárnap, hogy a balatonfüredi—tapolcai választókerületben a választópolgárok óhajának egyhangú megnyilatkozása alapján a képviselőjelöltséget Sztójay Döme miniszterelnöknek ajánlották fel. A miniszterelnök Balatonfüreden, valamint Tapoleán mondott programbeszédét a kerület lakosságának szeretetteljes meleg ünneplése közbén.

Az ajánlások benyújtására kitűzött idő alatt a választási biztoshoz csak egyetlen

ajánlás érkezett be és ezt Sztójay Döme képviselője érdekében írták alá a választók nagy tömegei. Ezzel a választási eljárás befejezettnek tekinthető és Sztójay Döme miniszterelnök a balatonfüredi kerület egyhangúan megválasztott képviselője.

A miniszterelnök programbeszédében hangsúlyozta, hogy a széles néprétegekre alapozott társadalmi egység kiépítése a kormány főtelevése.

Június 2-án több magyar várost súlyos angolszász légitámadás ért

Június 2-ikán, pénteken, a kora délelőtti órákban egyidejűleg több magyar városra zúdítottak bombázókat az angolszász repülőök. Szegeden, Kolozsvárott, Szolnokon, Nagyváradon, Miskolcon, Debrecenben, Püspökladányban és még egy-két község határában hullottak a bombák békés családok otthonokra, templomokra, kórházakra; kisemberek váltak egyik pillanatról a másikra földönfutókká; egyes helyeken kicsiny családok pusztultak el, másutt pedig szülők gyermekeiket, gyermekek szüleit veszítették el a gyáva légitámadás nyomán.

Vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes és Kunder Antal kereskedelemügyi miniszter látogatást tettek a bombázott városokban.

A megtámadott városokban már a támadás ideje alatt megindult a jólszervezett segítő- és mentőmunka, amelyben a társa-

dalmi és közigazgatási élet vezetőivel az élükön, a lakosság minden tagja, magyar kötelességtudással vett részt. A terrortámadásokról beérkezett beszámolóik egyértelműen állapítják meg, hogy a lakosság mintaszerűen, fejelemzetten viselte el a súlyos csapást.

A bombatámadás áldozatait óriási részvét mellett temették el.

Jelentések érkeztek arról is, hogy egyes vidékeken a repülő terroristák géppuskázni alá vették a szántóföldeken dolgozó embereket és legelésző állatokat.

~~~~~

Megsebesült a Vasárnap költőgárdájának egyik tagja. Szilfay József, a Vasárnap költőgárdájának egyik kedves tagja, sokezer magyar testvérünkkel vállvetetten harcol Európa és Magyarország szabadságáért. Hazafias kötelességeinek teljesítése közben balkeze csuklóját átlőtték. A sebesült költő tábori postai száma változatlanul D. 439.

MUNKÁT KERES - MUNKÁT AD

A M. Kir. Országos Gazdasági Munkaközvetítő Hivatal. (M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium.) 1944 május hó-30-iki kimutatása szerint:

Munkát keres: Heves vm. (Eger):

MEGKEZDŐDÖTT AZ INVÁZIÓ ...

A világháború eseményei

A második világháborúban nem válságkivül legnagyobb jelentőségű hadművelete kezdődött meg június 6-án hajnalban.

Nyugaton megkezdődött az angolszások partraszállási kísérlete, Normandiában és a Szajna torkolatvidékén hajókkal és ejtőernyősökkel megkezdte az Európa-erőd elleni ostromát az angolszász világ.

Az angol-amerikai-szovjet szövetségesek kijátszották hát a legnagyobb kártyájukat, amelyre föltettek mindent. A régen beharangozott hadművelet megkezdése német illetékes körökben nem kellett meglepetést és megállapíthatjuk, hogy

Németország hősi életszemléletű népében — és hozzátehetjük: a méltó szövetséges nemzetek lelkében is — töretlenül él a győzelemben való hit és a kemény ellentállás eredményességébe vetett meggyőződés.

Hosszú hónapok után és súlyos áldozatok árán Olaszországban is előbbre jutottak az angolszások.

Rómát, hogy az Örök Város haditerületté választás elkerüljék, a németek lovagiasan „nyilt városra” nyilvánították és vonalaikat a város mögé vonták vissza. Az an-

1. Zeke István (Pásztó, Diófa-utca 144.) munkavállalkozó és társai (25 pár) aratási, eséláplási munkára tanfolyam (Éberhard) 90 hadirokkant hallgatója elhelyezkedést keres. Adataik a m. kir. Országos Gazdasági Munkaközvetítő Hivatalnak a megállapított részeseisért. — Komárom vm. (Komárom): 2. Gróf Apponyi Albert tőlét, és mezőgazd. szakföldesítő állomás hadirokkantak és hadirokkantok között mezőgazd. átképzés találat (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. II. em.) megtekinthetők.

Munkát keres: Bács-Bodrog vm. (Zombor): 1. Vepred község június 5.—október 31-ig terjedő időre gulyást keres. A gulyás fizetése 500 P alapfizetés és minden kihajtott állat után 20 P. A kihajtott állatok száma 100—120 lesz előreláthatólag. A gulyás lehetőleg olyan legyen, akinek két 14 éven felüli gyermeke van, hogy a kihajtásban segédkezni tudjanak. — Veszprém vm. (Veszprém): 2. Boán József (Siomáros, Fő-utca 36. sz., u. p. Balatonszabadi) nélen gazdasági munka minden ágában jártas, lovakhoz, szarvasmarhákhoz ért, valamint a fogatos érvel való szántáshoz, vetéshez is.

Ha a munkaadó az alábbi nyilvántartásban szereplő munkások közül kíván valakit leszerződtetni, levélben, vagy személyesen, illetve megbízottja útján lez érintkezésbe a meghirdetett munkással.

Ha viszont a munkaadó az illetékes vármegyei vagy közigazgatási kirendeltségi m. kir. gazdasági felügyelőség, mint vármegyei vagy közigazgatási kirendeltségi gazdasági munkaközvetítő hivatalt kívánja a leszerződtetéssel megbízni, úgy a szerződést 3 példányban kiállítva küldje az illetékes vármegyei vagy közigazgatási kirendeltségi munkaközvetítő hivatalhoz. A szerződést különben egy olyan záradékkal kell ellátni, hogy a munkaadó a szerződtetéssel az illetékes gazdasági munkaközvetítő hivatalt bizza meg.

angolszások azonban nem válságkivül legnagyobb jelentőségű hadművelete kezdődött meg június 6-án hajnalban.

A keleti arcvonalon aránylag megsebesedtek a harcok: itt teljesen német kézbe került a kezdeményezés.

A német katonái szellem és rettenthetetlen bátorság ismét valóságos csodát teremtett: német ejtőernyősök elfoglalták a jugoszláviai partizánok vezérének, Titónak főhadiszállását, az Una folyó mellett lévő Dvor községet. Kicsi hiba, hogy Titó is fogságba esett.

A légi terrorháborút, az eddigi eszközökkel folytatják az angolszások.

Június másodikán Magyarország ellen intéztek példátlan kegyetlenségű terrortámadást,

amelynek vidéki városok, sőt kicsiny falvak polgári lakosai, gyerekeik, asszonyok, templomok és iskolák estek áldozatul, a Magyarország elleni légitámadásról külön cikkben számolunk be.

Viktor Emánuel olasz király június 5-én a királyi hatalmat Umberto trónörökösre ruházta át és őt „birodalmi helytartó”-vá nevezte ki.

Délután és este is lehet szentmisét mondani

Szerdi Jusztinián bíboros-hercegprímás 4-ik számú körlevelében a következőket közli:

„Az apostoli Szentékektől május 19-én 1084. század alatt nyert felhatalmazás alapján megengedem tisztelendő papjainknak, hogy ott,

ahol ez a körülmények folytán indokolt (pl. légveszély miatt dél-életről elmaradt) szentmise, vagy a hívek nagy részének akadályoztatása, éjjeli szolgálat, vagy más délelőtti munkabeosztás stb. miatt) a háború alatt vasárnapokon és kötelező ünnepeken a délutáni órákban, de esti 8 óráig befejeződően bemutatassák a szentmise-áldozatot. A hívek, kik ezen a szentmisén áldozni akarnak, a misézéssel együtt négyórai szentségi hajtót kötelesek csak tartani.”

HIREK

ÜZENET

Kicsi, kislány,

Ki ott vársz rám,

Hol boldogságról

Ábrándoztunk.

Kicsi, kislány imádkozd!

Két karodba visszavárd!

Ha majd nagy lesz

Magyarország,

Boldogságunk valóra vál.

DUDÁS FERENC szkv.

Tábori posta H. 356.

A honvédelmi miniszter finn kitüntetésre. Rytí finn államelnök vitéz Csaly Lajos honvédelmi miniszternek a finn Oroszlán-rend nagykeresztjét a kardokkal adományozta. Wuorimaa Arne, Finnország budapesti követe, a kitüntetés május 31-én adta át szűk baráti ünnepség keretében a honvédelmi miniszternek, aki a személyen keresztül a magyar királyi honvédséget ért megtiszteltetésért a honvédség nevében köszönetet mondott.

Mészöly Elemér vezérőrnagy a Legfelső Honvédelmi Tanács új vezetőikára. Magyarország főméltóság Kormányzója a m. kir. miniszterelnöknek, mint a Legfelső Honvédelmi Tanács elnökének előterjesztésére Budapesten, 1944. évi május hó 24. napján kelt legfelsőbb elhatározásával vitéz nemes Vörös Géza m. kir. vezérőrnagyot, a Legfelsőbb Honvédelmi Tanács vezetőikarát ezen állástól — más katonai beosztás folytán — felmentette és sárbogárdi Mészöly Elemér m. kir. vezérőrnagyot a Legfelső Honvédelmi Tanács vezetőikarává kinevezte.

A májusi bélyegjeggyel június 20-ig lehet feladni tábori postai csomagot. A honvédezerkár főnöke megengedte, hogy a hozzátartozók a tábori postai csomagok feladásához szükséges bélyegjeggyel levelezőlap májusi szelvényével június 20-ig adhasanak fel tábori postai csomagot. A márciusi és áprilisi szelvényvel tábori postai csomag már nem küldhető.

A zsidók naponta csak két órán át vásárolhatnak üzletekben és piacokon. A nemzsidók és zsidók közötti érintkezés lehető csökkentése érdekében a kormány rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy megkülönböztető jelzés viselésére köteles zsidókat a nyílt árusítási üzletekben, az országos, havi és heti vásárokon, valamint a napi piacokon csak a napnak két óráján át szabad kiszolgálni. A zsidók kiszolgálására rendelt két órai idő kezdetét és végét törvényhatósági jogú és megyei városokban a polgármester, kis- és nagyközségekre szólóan a főszolgabíró állapítja meg és teszi közzé. A rendelet a továbbiakban súlyos büntetőrendelkezéseket tartalmaz és pedig büntetni rendeli nemcsak azt a zsidót, aki meg nem engedett időben vásárol, hanem azt a nemzsidó kereskedőt is, aki zsidónak meg nem engedett időben árut szolgáltat ki, sőt a büntetőjogi felelősségvonalon felül a rendelkezés megszegőjének rendőri felügyelet alá helyezését (internálását), is el lehet rendelni.

Új nyári menetrend a MAV vonalain. A MAV június 5-én, hétfőn 0 órakor új nyári menetrendet lépett életbe vonalain. A MAV felhívja az utazóközönség figyelmét, hogy tekintettel a rendkívüli viszonyokra és a menetrendváltásra, utazás előtt érdeklődjék az állomáson vagy a jegyirodákban a vonatok indulásának és érkezésének pontos idejéről.

Kormányrendelet tiltja a pazarló szórakozást

A háborús erőfeszítésnek az élet minden megnyilatkozásában jelentenie kell. A komoly időközhöz illően takarékosan, egyszerűen kell élni, hogy minden erőforrás a háborús erőfeszítés szolgálatába állítható legyen.

Ma tehát nincs luxusnak, pazarlásnak helye, hanem minden vonalon a legszigorúbb egyszerűségnek és takarékoságnak kell uralkodnia.

A hivatalos lap június 4-iki számában megjelent kormányrendelet kimondja, hogy az általánosan kötelező takarékoságot

az ételeknek és italoknak ét-

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK VAGYONMENTÉS

Lábbelink karbantartása és helyes ápolása azok élettartamát növeli. Fontos követelmény e téren, hogy a cipőt, eszmet ne akkor hozzuk rendbe, amikor fel akarjuk venni, hanem akkor, amikor a lábunkról levesszük. Ne rakjuk soha félre a lábbelit sarosan, porosan vagy pláne nedvesen úgy, hogy napokig nem törődünk vele. A száraz lábbelit, ha levettük, azonnal tisztítsuk meg és vékonyan, egyenletesen kenjük be cipőkremmel, azután kismátfázza, vagy legalább is új-gyapjúval jól kitömődve tegyük pihenni; a nedves lábbelit sohasem szárítsuk tűz közelében vagy meleg helyen, mert annál jobban megkeményedik. Legtöbbször ilyenkor a fagyóvíz vagy olaj, mintán azonban ezeknek az anyagoknak most nem igen vagyunk bővíben, bármilyen zsiradékot, kenőcsöt használhatunk és a kitömött cipőt szellős helyen helyen kiakasztjuk, hogy a talpa is meg-

száradjon. A talp és sarok közötti részt is tisztítsuk meg és kenjük be minden alkalommal. A hosszú állásban kiszáradt és megrepesztett bőru cipőt laugyos vízbe hamartjuk s ha félig megszáradt, bekenjük és ugyanezcsak szellős helyen kiakasztva szárítjuk meg.

A régi mosások alatt megsárgult, megszurkült fehérneműnk is rendezhető a jó idő beálltával. Mosáshoz mindig esővizet használjunk, vagy pedig — ahol lehet — folyóvízben öblögessünk. A jól kimosott és sokszor öblített ruhát az udvaron vagy kertben teregetjük ki, hogy a napon száradjon. Két-háromszori mosás után megszurkult fehérneműnk teljesen rendezhető. Az asztal, az agyancműveket, törülközőket, zsebkendőket, fűrészeket mindig keményítjük egy kicsit, mert úgy szébb a fényük és hosszabb ideig használhatók. Kánya Teréz

Német hallgatónknak. 18: Székesfővárosi Zenekar. 19:50: A bor. Falusi történet három felvonásban. 22:20: Táncezen. 23: Részletek Suppé műveiből.

Pénteken, június 16-án.

12:10: Szalonzene. 12:50: Fűvészekar. 14: Operatársulatok. 14:30: Arfolyambérek, piaci arak, élelmiszerek. 14:50: Délutáni muzsika. 15:30: Táncezen. 16: Zászlót kaptak a gyorsfényverem hadapródjai. 17: Sportközlemények. 17:10: Zene. 17: Sportközlemények. 17:10: Zene, muzsika. 18:05: Munkáselőra. 18:35: Zongora. 19: Versek. 19:15: Cigányzene. 19:45: A zsidókérdés Magyarországon. 20: Hangverseny. 22:20: Rádiózenekar. 23: Azurkék égbolt alatt.

Szombaton, június 17-én.

12:10: Zenekar. 14: Cigányzene. 14:45: Mindenből mindenkinél. 16: Zongora. 16:20: Szalonötös. 17: Előadás. 17:15: Magyar zeneszerzők. 17:45: Elbeszélés. 18:40: Külügyi tájékoztató. 19: Német hallgatónknak. 19:35: Hangképek innen-onnan. 20: Egy védtelen asszony. Rádiójáték egy felvonásban. 20:15: Zenekar. 20:25: Szombaton este... 21:40: Lovasversenyek. 22:20: Ki mit szeret.

Vasárnap, június 18-án.

9: Református istentisztelet. 10: 10: Rk. istentisztelet. 12:15: Evangélikus istentisztelet. 12:20: Operabazis zenekar. 13: A Főméltóságú Kormányzó Urat 76. születésnapján Sztójay Döme miniszterelnök közönte. 14: Zene. 15: A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata. 15:45: Katona nóták. 16:30: Humorista barbeszéd. 17: Magyar nóták. 17:30: Vidám csevegés. 17:50: Lehár-melodiók. 19: Versek. 19:15: Halhatatlan muzsikuskok. 20:10: Hangképek a vasárnap sportjáról. 20:30: Rég volt, szép volt. Operett. 22:20: Osbudavartól a kívánság-hangverseny. 23:15: Magyar művészelemek.

BUDAPEST I.: Június 15-én, csütörtökön, 17 órakor: „NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI IDŐSZERŰ TANACSADÓ”. — Június 18-án, vasárnap 15 órakor: 1. Daniska József dr.: „OLAJOSMAGVAK KEZELÉSE ARATÁSTÓL CSEPLESÉG”. 2. Bély Balint: „BAROMFITYESZTÉSI IDŐSZERŰ TANACSADÓ”.

BUDAPEST II.: Június 13-án, kedden, 17.30 órakor: „MEZŐGAZDASÁGI FELŐRA”. — Június 17-én, szombaton, 17.30 órakor: „MEZŐGAZDASÁGI FELŐRA”.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ES FÖLDMIVES SZÖVETSEG FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ: MAYER EMIL

SZERKESZTŐ: BARTOSS KÁROLY
Általános Nyomda és Grafikai Intézet Rt., Bpérf. Nyomda-u. 3. Nyomdaért felelős: Rácz István

A kalászosokon kívül gyümölcsstermet is biztosítunk jégkár ellen

A GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETÉNÉL

A légóltalmi kiürítési kormánybiztos felhívása a városok lakóihoz

A Magyar Távírási Iroda jelentti:

Az ellenséges légitámadások megismétlődésével kapcsolatosan a légóltalmi kiürítési kormánybiztos újból felhívja a közönség figyelmét arra, hogy aki csak teheti, sürgősen költözzön el a részére kiiktalt felvevőterületre.

A felvevőterületül kijelölt közegyekben a kiköltözötték élete és vagyona kétségtelenül nagyobb biztonságban van, mint a fokokozottabban veszélyeztetett nagyobb városokban.

A kiürítéssel kapcsolatos összes tudnivalókat felőleli és kiemertő felvilágosítást nyújt a légóltalmi kiürítési kormánybiztos által kibocsátott és a dohánytösdékben 30 fillért beszerezhető tájékoztató füzet.

Ha valakinek esete annyira különleges, hogy arra az említett tájékoztatóban nem talál megoldást, akkor forduljon felvilágosításért Budapesten a lakóhelye szerinti illetékes kerületi előjáró-százhoz, vidéken pedig a polgármesteri hivatalhoz, illetőleg a községi előjáró-százhoz.

RÁDIÓ

Hétfőn, június 12-én.

12:10: Szórákoztató muzsika. 14: Szalonzene. 14:45: Egy óra könyvnyit. 15:45: Előadás. 17: Zene. 17:50: Elbeszélés. 18:10: Zene. 19: Cigányzene. 19:25: Magyar ballada-est. 20:25: A német zene halhatatlan mesterei. 21: Akik a főváros légóltalmi irányítják. 23: Magyar nóták.

Kedden, június 13-án.

12:10: Rádiózenekar. 14: Cigányzene. 14:45: Délutáni muzsika. 16: Gyermekdélután. 17: Magyar zeneszerzők felőrája. 17:45: Táncezen. 18: Előadás. 18:15: Német hallgatónknak. 19: Enek. 19:20: A zsidókérdés Magyarországon. 19:35: Zenes részletek az „Ofelsége a mama” c. operettből. 20: Előadás. 20:15:

Zongora. 20:40: Magyar-német katonák. 22:20: Dalok. 23:20: Hangszerek — hangulatok.

Szerdán, június 14-én.

12:10: Örökszép melódiák. 14: Művészelemek. 15:25: Népdalkinesink győgyvel. 15:40: Előadás. 15:50: Székesfővárosi Tűzoltózenekar. 16:15: Muzsikáló zenei lexikon. 17: Mai keltők mai zenével. 17:30: Előadás. 18:40: Világpolitikai kérdések — vélemények. 19: Meglátni és megszeretni... 20:15: Előadás. 20:30: „Reggeli győgyzene a promenádon”. 21:40: Lovasversenyek. 22:20: Cigányzene. 22:55: A Német Birodalmi Rádió műsorából.

Csütörtökön, június 15-én.

12:10: Szórákoztató muzsika. 14: Szalonzene. 14:45: Rádiózenekar. 16: Előadás. 16:20: Harmonikagyűjtes. 17: A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadása. 17:25: